

آداب شبکه (Netiquette)

امنیت استفاده از کامپیوتر

اکثر کامپیوترهایی که به شبکه متصل هستند جزو سیستمهای چندکاربره (multi-user) به شمار می آیند و در چنین سیستمهایی برای اثبات هویت کاربران مجاز و جلوگیری از دسترسی افراد غیرمجاز به سیستم روشهای گوناگونی به کار گرفته می شود. یکی از این روشها استفاده از گذرواژه (password) است. گذرواژه کلمه ای است که فقط کاربر مجاز باید از آن اطلاع داشته باشد، و اگر این کلمه به دست اشخاص غیرمجاز بیفتد ممکن است وارد سیستم شده خسارتهای جبران ناپذیری به بار بیاورند.

در بعضی از سیستمها تا سه بار می توان گذرواژه را وارد کرد و چنانچه در هیچ یک از آن سه بار گذرواژه معتبر داده نشود سیستم امکان دسترسی مجدد را از کاربر سلب می کند. گذرواژه و نام کاربر (user name) در حکم کلیدهای ورود به سیستم هستند. هر کاربر، گذرواژه و نام کاربر

مخصوص خود را دارد که در ترکیب با یکدیگر امکان کار با سیستم را فراهم می آورند. سیستم و همچنین سایر کاربران، شما را با نام کاربر خودتان می شناسند. گذرواژه ترکیبی است از حروف الفبا، ارقام، و نویسه های ویژه که به منزله کلید عمل می کند. معمولاً برای اینکه بقیه نتوانند گذرواژه شما را ببینند هنگام تایپ آن، چیزی روی صفحه دیده نمی شود.

برای اینکه دیگران به راحتی نتوانند گذرواژه شما را حدس بزنند و به طور غیرمجاز وارد سیستم شوند بهتر است در گذرواژه انتخابی علاوه بر حروف الفبا از ارقام و نویسه های ویژه (مانند <، \$ و #) نیز استفاده کنید. چند نمونه از گذرواژه های خوب در زیر آمده است:

6burn0

+stol8=%

a\$gud<y

iaa77&r

88ber5@

سعی کنید هر از چند گاهی گذرواژه خود را عوض کنید. بعضی از سیستمها به طور خودکار در

فواصل زمانی معینی کاربران را وادار می کنند تا این کار را انجام دهند. هرگز گذرواژه خود را جایی ننویسید و آن را در اختیار دیگران قرار ندهید. اگر روی چند کامپیوتر نام کاربر دارید برای هر کدام، از گذرواژه های متفاوت استفاده کنید. سعی کنید در انتخاب گذرواژه از موارد زیر استفاده نکنید:

- اسم فرزندان یا همسر
- اسم خیابان محل سکونت یا شماره تلفن
- شماره شناسنامه
- رنگ یا مدل اتومبیل
- اسامی درختان، جانوران، رودخانه ها، شهرها، و استانها
- اسامی نقاط دیدنی شهر
- قهرمان فیلمها یا شخصیت های کارتونی

سرانجام اینکه اگر مدیریت سیستم با شماست سعی کنید در حضور دیگران به امنیت کامپیوتر خود مباحثات نکنید زیرا این کار، نفوذی (hacker)ها را که علاقه مند به ثابت کردن قابلیت های خویش هستند تحریک به مختل ساختن سیستم شما خواهد کرد.

آیا می دانید که

- در ماه مارس ۱۹۹۵ (اسفند ۱۳۷۳/فروردین ۱۳۷۴) میزان افزایش ایستگاههای شبکه اینترنت در اروپا برابر با ۱۱ درصد بوده است.
- در اروپا ۳۰۰,۰۰۰ نفر مشترک خدمات شرکت کامپیوسرو هستند.
- در هر ساعت کاری در ماه مارس ۱۹۹۵، ۳۷ درخواست جدید برای ثبت نام دامنه جدید به مقامات مسؤل تحویل شده است.
- در نوز چهار برنامه تلویزیونی دارای تابلوی اعلانات در سرویس وب اینترنت هستند.
- در مصر چهار شرکت در زمینه ارائه خدمات دسترسی به اینترنت به عموم مشغول فعالیت هستند.
- یکی از استادان دانشگاه فرفیلد (Fairfield) در توصیف یک برنامه هوش مصنوعی که از راه خواندن مراسلات گروههای گفتگو (Usenet) انگلیسی یاد گرفته گفته است «لهجه شبکه ای وحشتناکی دارد.»

